

Exam. Code : 103202
Subject Code : 1029

B.A./B.Sc. 2nd Semester (Batch 2022-25)
POLITICAL SCIENCE
(Modern Political Theory)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt FIVE questions in all, selecting at least ONE question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Write down the meaning of Political System and discuss its functions according to Gabriel A. Almond.
2. Define the term Political Socialisation and discuss its major Agents.

SECTION—B

3. Write down the meaning of Power. Discuss the main differences between Power and Authority.
4. Explain the meaning of Legitimacy. What are the main bases of Legitimacy ?

SECTION—C

5. 'Rights and Duties cannot exist without each other'. In the context of this statement, discuss the relationship between rights and duties.
6. Discuss the Negative and Positive aspects of Liberty. What are the various methods of safeguarding Liberty ?

SECTION—D

7. What is meant by legal dimension of Justice ? How it can be secured ?
8. Critically discuss the Marxian theory of Democracy.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਗੈਬਰੀਅਲ ਏ. ਆਲਮੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
2. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ। ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4. ਉਚਿੱਤਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ। ਉਚਿੱਤਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਏ

5. 'ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।' ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਐ

7. ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
8. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्यੇਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਕੁਲ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ। ਪਾਂਚਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾ ਅਰਥ ਬਤਾਏਂ ਤਥਾ ਗੇਬ੍ਰਿਲ ਏ. ਆਲਮੰਡ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਕੇ ਕਾਰਯੋਂ ਕਾ ਵਰਨਿ ਕਰੋਂ।
2. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋਂ। ਇਸਕੇ ਮੁਖਯ ਏਜੇਂਟ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

ਭਾਗ—ਖ

3. ਸ਼ਕਿਤ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕਾ ਅਰਥ ਬਤਾਏਂ। ਸ਼ਕਿਤ ਔਰ ਸੱਤਾ ਕੇ ਫੀਚ ਅੰਤਰ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
4. ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕਾ ਅਰਥ ਬਤਾਏਂ। ਵਿਧਾਨ ਕੇ ਮੁਖਯ ਆਧਾਰ ਕਯਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਗ

5. "ਅਧਿਕਾਰ ਔਰ ਕਰਤੱਵ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ" ਇਸ ਕਥਨ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰੋਂ ਔਰ ਕਰਤੱਵੋਂ ਕੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧੋਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ।
6. ਸਵਤੰਤ੍ਰਤਾ ਕੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤਥਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। ਸਵਤੰਤ੍ਰਤਾ ਕੋ ਸੁਰੱਖਿਤ ਰਖਨੇ ਕੇ ਕੌਨਸੇ ਤਰੀਕੇ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਘ

7. ਨਯਾਯ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਯਾਮ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ ? ਇਸਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਤ ਬਨਾਯਾ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ?
8. ਲੋਕਤੰਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।